

Den lange Hollander.

Novelle

—af—

Hans Büchner.

Fra Dyt ved M. A.

(Fortsat.)

Naar han ikke mere havde brug for den præstelige var blevet en uønsket Menneske. Han fandt hende verrydige, men han havde hente børnebarn i den i Grindung.

Som Det her på havde han modtaget et aabent Kort fra sin Onslow, hvori han blev udmønt om at indfinde sig hos hende Kl. 9 om Aftenen i en snævrt Kreds.

Büchner indfandt sin, og havde træuet over, og han Onslow. Den støtte var tog forhændet stadsbyen efter en fort, hjertelig Velkomst, hvori Onslow havde holdt en længere Tale vor at fortale ham, at der ikke maaste ste nogen foranbring i hans Forholds til Goeth.

"Hvad holder De min unge Veninde for at være? For en letfærdig, Skabning, der givit sit Øje vor i Dag for at tage det tilbage i Morgen? Man ser, at De er en Husropæer, der ikke oner, hvad en ordenlig amerikansk Pige er værd. Edith vil ikke fortale Dem. Hun har fortalt sig med Dem, og hun tilhører Dem. Hendes Lykke ligger der, hvor hendes Hjerte og hendes Pligt driver hende hen, hos Dem. Hr. Büchner der givit en Alt slet forstaar Wels modighed, der er liget som følgelig i sine Folger, som tilsligter Onslow. Naar De nu vil fortale Goeth, efter at hun har brudt med James og vil bryde med hele Verden, kan vi ikke ved være en slet Handling, ligegyldigt om De vor krevet det til af Goeth eller Hejgedeb."

"Er De en Mand," fortalte hun Onslow. "Sogte De ikke, at alt er tobi? Et stal en Mand, der har god Ret paa sin Side, ikke gjøre. Kjæmp De nu Ende for det højeste Gode, der er bestemt Dem her på Jorden, for et litet trofastt Komedhjerte."

Der behøvedes ikke saa lang en Tale for at overbevise ham om, at han måtte intet hjerteligere, end hvad guden i ham til. Han nytslede dybt begeget hendas Hånd og sagde:

"Jeg talter Dem."

Derpaa rejste Fru Onslow sig triumferende, og vendte saa Minuter efter tilbage med Edith, der nu bleg og nebslægt ud, men hendes Kinder roede, og hun slog Øjnene op, da Büchner tog hennas lille Hånd og klappede hende godt, idet han sagde:

"Helt mit Liv vil jeg intet Dem vor denne Stund."

Ja, Edith følte sig iltig. Hendes Kjærlighed til Hver havde i de sidste Dage, uden at hun egentlig vidste det, intet ustanselige Hemmeligheder.

en usortede Hylle, under hvilken hun soa ham lide, glem i hendes Øjn tun entna mere elsterdig. Helle he Straaben var d'rstet rettet paa at lette ham hens til sin Lod og saa ham til at gleme det Rete.

"Du er alt for god, min Gud," sagde han. "Hvorledes skal jeg gengive dig ret?"

"Vent nu," saarede hun leende, "til vi igjen er forlokket og munter, da vil jeg i stort plage dig rigeligt. Saa skal du tilbagebetale mig med høje Renten, hvad du nu modtaget."

Di Büchner om Aftenen langs me den mørke Wussingslod drog hen imod sin afstættigste Bror, vante han paa, hvad Edith havde sagt ham.

Kunne han da igjen blive glad.

Wussing er en bred, dyb Strøm. Midt ind over en trafløs, humpig Slette veltet den sig med sit gulagtige, muskede Vand frem mod den hjæmpemæssige Yangtze-Kiang. Og dens Bruden og Hustruen kan høres langt bort.

Denne Linjen og Hvislen synes at have en ejendommelig Tilløftelse for den lange Hollander, thi han blev ofte staende og lytte til den uhyggelige Støj.

Kunne han nogensinde blive glad igen?

Da han kom hjem, skætte han sig langsomt af og gik til Sengs, men han fandt ingen Rio. Han rejste sig desfor og træbte ud paa Verandaen.

Der borde høre han den mørke Strøms Krølden. Og over ham bredte sig den dybe, med utolige Stjerner besænede Nathimmel.

Hans Øje retnede sig altid mod den samme Stjerne, der fra en udgrundelig Afstand strælede ned paa ham med et koldt, roligt og forunderligt Lys.

Holte Hjælper, der dermed fulgte hans Bryst, det ved intet Menneske, men de maatte være bitte og tunge, thi han flærede et Djele hjælpeløs, fortvilet om sig, hans Kne valde under ham, og han sank helt sammen, idet han stonede lydt.

Naar han blot fandt sin Rio, naar han blot fandt sør!

Han trædte tilbage i Værelset, sydte sit Glas med Brandy og tørte det. Derpaa tendte han en Cigar og begyndte at ryge. Hans Øjne blev tunge og lukkede sig, men udnægtelig for han forstækket i Vejet. Hvem hadde faktisk ham?

Der var dyb Stilhed rundt om. Kun Wussings Brusen og Hvislen, der afbrød den sille Nat.

Han drak endnu et Glas Brandy, og derefter kastede han sig paa Sengen, hvor han hensank i en tung, uhyggelig Sovn, og vaagnede næste Morgen med et tungt Hjerte og stærk Hovedpine.

Saaledes levede han endnu tre Uger, og alle lågde Mørke i, hvor meget han havde forandret sig i den sorte Tid, hvor meget han var blevet forældet.

Heller ikke James Rawlston var mere den gamle. Glæde og Ungdom havde forladt hans Hus med Goeth. Fortrædelig tilbragte han Dagen i sin Arbejdsværelse, fortrædelig sad han om Aftenen en ved Bordet, omgivet af numme, ligegyldige Stjerner, og fortrædelig sad han til langt ud paa Natten paa Verandaen alene med sine mørke Tanker, thi Büchners Venner led ham sole, at de misbilligede hans Afhærd over for denne. De undaged ham.

Han var joolt til at gjøre forsøg paa en Liners melle, og derfor blev han alene, enjom og forladt i det store Hus, hvor vor haas Uger siden Ediths friste, ungdomsmælige Lyne høede herstet.

Han Tid til anden lod han Hr. Wallace eller Hr. Prati spise hos sig. Hr. Wallace modtægtes regelmæssig paa Slaget syv, især fort Njule og hvidt Sips. Han spiste og drak med en god Appetit og var i den Retning en fortrædelig Bordskammerat, men han talte ikke et Ord uopfordret, og han havde et ejendommeligt Talent til ogsaa at udvinne mere udviklede Underholdningsmæn ved forte Øjenvar. De lange Paader, der ofte intrædte, gjorde Rawlston ligefrem forlegen. Hr. Wallace syntes imidlertid ikke at bemærke det, men sad, naar han ikke var beffsiget med at spise, ligesom et flojt Lys bag sin Tallerken med Blæksret rettet grublende mod de Blomster, der stod paa Bordet.

Prati var mere talende, men ikke desto mindre vor han ikke saa behagelig i Selstab for Rawlston, thi han syntes at have fæltet sig temt Optagte at gjøre sin foretatte Bevægelselser for dennes Afhærd over for Büchner, og han vidste at gjøre det i en for høstlig Form, at Rawlston, der vilde være artig lige over for en Gæst ved sit Bord, ikke kunde afovere ham og give Samtalen en anden Bending.

"Hvad forlanger De egentlig af mig?" spurgte Rawlston en Aften, efter at Prati paa den ham egne pathetiske Maade ighen havde udtaalt sig om den stakkels Büchners usortede Hylle. "Kan vi da ikke tale om noget andet i Verden end om Hr. Büchner og hans sorgelige Skæbne? Det synes mig næsten, som om det er Deres Hensigt at forstemme mig."

"Jeg er mig ikke bevidst at have gjort ham ulykkelig."

"Det er vel mod Deres Vilje og uden Deres Vidende, men De har dog i Virkeligheden gjort det. Hørte De ikke vores Teris Missionære saa bestemt, saa var Hr. Büchner f. Ets. endnu i Dag i samme Plads som Hr. Wallace, og hans Stilling og Rygge vilde paa ingen Maade være blevet berget af det hos Dem begaade Tyveri. Alene derved, at De indtog en hensigtslös, fjendlig Holdning over for Brudeparret, thi deres Forbindelse kan bestemt, saa var Hr. Büchner f. Ets. endnu i Verden til at spilde mer. Forhandlingen er, efter hvad jeg erfarer, anset til i Overmorgen."

"Det Brev vil jeg skrive," sagde Rawlston, øjensynlig glad ved at kunne gjøre noget til Beroligelse af sin Samvistighed. "Og for at vise Dem, at jeg fuldstændig er berettet til at handle i Deres Tanker, beder jeg Dem selv at skrive Brevet og i Morgen idlig forelægge mig det til Underskrift. Et Det nu tilfreds med mig? Indsej De nu, at min Handenmaade ingenlunde er dækket af Hjælphedebor mod Büchner, men af berettiget Omsorg for min Søster?"

"De handlet som en Mand af Ere, Hr. Rawlston, og jeg havde ikke ventet andet af Dem. Jeg vil i Morgen tidlig sende Brevet op paa Deres Værelse til Dem, thi der er ingen Tid at spilde mer. Forhandlingen er, efter hvad jeg erfarer, anset til i Overmorgen."

afvente Udsædet af den Proces, i hvilken Büchner er indvilget."

"Det er fortalt; thi Deres Holdning vil have stor Indflydelse paa Reitens Kjendelse, og saa snart De givit Deres Samtykke til Büchners og Deres Søsters Wettestab, vil det utvivsamt træks have hans Frifindelse til Følge og derved vil De gjøre roget af den Uret, De har tilsejet ham, god iagen."

"Det vilde gjøre mig ondt, hvis jeg vor bestandig slulde være venlig med min Søster, men jeg maa se bort derfra, naar det gjelder om at gjøre sin Pligt, og det holder jeg for en Pligt at nægte min Søsters Wettestab med en Mand, der endnu staar anklaget for en Forbrydelse. Dog, jeg vil ogsaa nødig have, at min Stilling skal have noget for Büchner uheldig Indflydelse paa Dommen, men efter hvad det nu en Gang er sket, ved jeg ikke, hvad jeg skal kunne gjøre i Sagen."

Prati tænkte et Øjeblik efter og sagde derpaa:

"De kunne maatte skrive et Par Ord til Undersøgelsesdommeren. De behøver i Brevet kun at gjentage, hvad De lige har sagt; at Grunden til, at De endnu ikke har givet Deres Samtykke til Deres Søsters Wettestab, er den, at Hr. Büchner ved et Sammentræf af ulykkelige Omstændigheder endnu er mistant for at have begaet en uerlig Handling. De selv er af den Ansuelse, at Mistanken er ugrundet og antager, at ogsaa Netten vil komme til dette Resultat. I hvert Fald vil De gjøre Dhrr. Dommere opmærksom paa, at Deres øjeblikkelige Holdning lige over for Hr. Büchner ingenlunde indeholder nogen Mistanke imod ham, men at De værtimod hanber inden lang Tid at kunne hilse ham som Deres Snoger."

"Det Brev vil jeg skrive," sagde Rawlston, øjensynlig glad ved at kunne gjøre noget til Beroligelse af sin Samvistighed. "Og for at vise Dem, at jeg fuldstændig er berettet til at handle i Deres Tanker, beder jeg Dem selv at skrive Brevet og i Morgen idlig forelægge mig det til Underskrift. Et Det nu tilfreds med mig? Indsej De nu, at min Handenmaade ingenlunde er dækket af Hjælphedebor mod Büchner, men af berettiget Omsorg for min Søster?"

"De handlet som en Mand af Ere, Hr. Rawlston, og jeg havde ikke ventet andet af Dem. Jeg vil i Morgen tidlig sende Brevet op paa Deres Værelse til Dem, thi der er ingen Tid at spilde mer. Forhandlingen er, efter hvad jeg erfarer, anset til i Overmorgen."

6. Kapitel.

Den sjæbnevængre Dag var kommen, og Büchner stod for Reitens Skænker, hvorfra der skulde afdiges Dom over hans Skæbne.

Hans Øre gjorde et godt Indtryk. Hans Klæder sad vel noget løst paa den afmagrede Kro, men han var skæd som en Mand af det gode Selstab, og at Büchner hørte der til, det saa man straks. Han oprørrede uden Angstelighed og Overmod, kun bestedent og alvorligt. Ansigtet var blegt, Munden fast lukket og de store Øjne havde færgmodigt og samtidigt usorsigt Indtryk. Han saa langt fra ud som noget Forbryder.

Det Indtryk havde Undersøgelsesdommeren allerede faaet, og i Anklogearken vor hans gode Holdning under Forhørene ogsaa omtalt; ogsaa de andre Dommere blev af samme Mening, da de trædte ind i den øde Sal. Denne var nemlig ganske tom.

Büchners Venner og Bekendte havde indbyrdes aftalt med hinanden om ikke at overvære Rettsforhandlingen. De vilde spare Büchner for i denne Stilling at skulle se dem, med hvem han i saa mange Aar friit og venskabelig havde omgaaet og forhaabentlig snart igjen skulle komme sammen med.

Kun i et Hjørne af Tilstuerpladsen sad en enlig Herr, der gjorde sig saa lille som mulig og højede Hovedet dybt, medens han ivrigt skrev.

Det var Referenten for "North China Herald".

* * *

Oplæsningen af Anklagen, Forhoret af den anklagede, Forhoret af Vidnerne, Aktors og Defensors Taler og endelig alle Enkelthedernes Gjennemgaelse af Præsidenten, alt dette krævede lang Tid.

Behandlingen tog sin Begyndelse Kl. 10. Nu vor den 1.

Büchner vor dobbleg, og hans Øjne brændte feberagtig.

Den offentlige Anklager vor meget mild over for ham, men Præsidenten havde samtidig fuldt opfylgt sin Pligt, uden nogen som helst Eftergivenhed fremstillet, hvad der talte for og imod den anklagede, og derved havde Büchner egentlig for første Gang gjort sig del klar, hvor tung, ja hvorberettiget den Mistanke var, som hvilede paa ham.

Hans Venner — særlig Prati — havde behandlet hans Øjde som noget saa selvfølgeligt, at han ogsaa tilslidt var kommen til at antage sin Frifindelse som utvivsom. Ved den tolde, forretningsmæssige Sammenstilling af Momenterne, der talte for, at Büchner vor Tyven, løb det han koldt ned af Nyggen.

Men man vilde finde ham styldig — styldig i Tyveri?

Denne Tanké vilde ikke forlade ham — den var saa strækkelig. Det smæmede ham om Ørene, det fortænede for hans Øjne. Han lukkede Øjenlagene, da han også var for ham, foræbende frem og tilbage, den blaalige stinkende Stjerne, som han hver Nat i flere Uger havde stirret op paa, og hans Øren hørte den forbisende Wussing, der valtede sig mod det unaabdelige Hav. Det stinkende Lys blegnedes, den summende Øjne forsummede. Det blev mørkt og sille omkring ham.

Han havde endnu en Stund med lukkede Øjne. Endelig stod han dem op igjen. Hans Sagfører stod foran ham med et fugtigt Kommerørsklæde i Haanden. Büchner sat langsomt, frugtligt omkring. Han var tom. Han havde trukket sig tilbage.

"Hvad Dem, Hr. Büchner, var ved et godt Mod," sagde Advokaten.

"Straks derefter aabnedes en Dør foran ham. Dommeren kom efter til Syne.

"Alle styldig!"

Mere hørte han ikke. Han samlede alle Kresterne sammen, han besad. Han vilde ikke for anden Gang visse svag.

"Et Glas Brandy," mumlede han.

Advokaten tog ham ved Armen og forte ham fra salen ud i det frie.

Der saa han sig pludselig omkring af en jævn Mønghed:

"Hurra for vor gamle Büchner!" ræbte man, og Max Sydlander, grad højt af Glæde og talte Italienist i sin Q

I hele Forsamlingen var lun et Ansigt, der ikke var glad og bevæget ud, nemlig den frisundne. Han sagde også og tilskydelabende ligegyldig omkring og sagde med:

"Lad min Berejstol komme."

Den var straks berettet, og de fire stærke Karle træbort med deres Byrde.

"Hvorten, Master?"

"Til Fru Onslow!"

Da han blev baaret gjennem Haven, som laa foran Onslows Hus, saa han Ediths Skikkelse paa Verandaen. Hun ledet ham i Møde, men nogle saa Skridt fra ham, da hun stænede og blev tige saa bleg som hon.

"O, Georg, o, Georg, er det muligt? Tal. Sig, jeg tager fejl!"

Men han kunde ikke tale. Det var, som fulde sig kæles.

"Min Edith, min eneste elskede, gode, ulykkelige Edith, saa han endelig frem.

Da faldt Pigen sammen med et svagt Skrig.

Han tog hende og bar hende op paa Verandaen, og samme Øjeblik kom ogsaa Fru Onslow til Stede.

"Frifunden!" sagde Büchner kort.

Derpaa bestrebede han sig sammen med Fru Onslow bringe den afmagte til Bevidsthed.

"Lad De os være alene et Øjeblik," sagde Fruen til.

"Det vil hurtig være forbi. De kan imidlertid kalde Kammerjomfruen